

LOKALFORHANDLINGER

Tips og inspiration

2015

Kontakt din kreds, hvis du og kollegerne ønsker gode råd og inspiration før lønforhandlinger. Måske vil det også være muligt at få firmaets regnskab kigget igennem.

KREDS NORD- MIDTJYLLAND

Aalborg

Hadsundsvej 184 B
9000 Aalborg
Tlf. 3638 3510

Viborg

Lundborgvej 3
8800 Viborg
Tlf. 3638 3510

Aarhus

Sonnesgade 9
8000 Århus C
Tlf. 3638 3510

KREDS SJÆLLAND- BORNHOLM

Roskilde

Grønnegade 14
4000 Roskilde
Tlf. 4634 0097

Næstved

Åderupvej 12
4700 Næstved
Tlf. 5573 5160

Bornholm

Fabriksvej 1
3700 Rønne
Tlf. 5695 1417

KREDS SYDJYLLAND-FYN

Middelfart

Valmuevej 2
5500 Middelfart
Tlf. 3638 3550

KREDS KØBENHAVN

Byggefagenes Hus

Lygten 10
2400 København NV
Tlf. 3583 2422

Lønnen forhandles lokalt

Overenskomsterne på VVS-området hører til på minimallønsområdet. Det betyder, at lønnen skal forhandles lokalt i hver eneste VVS-virksomhed. Og det skal man hvert eneste år.

De lokale forhandlinger er forhandlinger, der ene og alene skal tage udgangspunkt i den enkelte virksomhed. Derfor kan der selvfølgelig være store forskelle på resultatet fra det ene firma til det andet. Selv om de ligger dør om dør.

Har du og dine kolleger brug for gode råd og inspiration, så hold Jer ikke tilbage med at kontakte Jeres lokale kreds. De kan også være behjælpelige med at få overblik over lønudviklingen i lokalområdet og din arbejdsgivers regnskaber, så I har et reelt billede af virksomhedens økonomi.

De lokale forhandlinger drejer sig ikke kun om løn. Alt kan forhandles.

Derfor indeholder denne pjece ikke blot facts om lønudviklingen i VVS-branchen. Den indeholder også en række gode råd til de lokale forhandlinger og inspiration til emner, som kan overvejes lokalt.

God fornøjelse

God forberedelse er

For at få det bedste resultat ud af din og kollegernes lokalforhandlinger, er det nødvendigt med en grundig forberedelse.

Inden I sætter Jer til forhandlingsbordet, skal I have afklaret:

- *Hvad I vil have i løn, og hvilke andre emner I også ønsker at forhandle om.*
- *Hvordan I prioriterer de forskellige krav og ønsker.*
- *Hvad I som minimum vil acceptere, bliver resultatet af lokalforhandlingerne.*

Det tager tid at forberede en god lokalforhandling. Begynd derfor i god tid med at indsamle materiale og forberede argumenter. Det kan være tal fra Blik- og Rørarbejderforbundets lønstatistik, de gode resultater som du og kollegerne har lavet i det forløbne år, få afdækket lønniveauet i lokalområdet og oplysninger om

virksomhedens økonomi m.v.

LØNFORHANDLINGER FOREGÅR HVER DAG

Din og kollegernes løn bliver ikke fastlagt den dag, I forhandler løn. Den bliver fastlagt på baggrund af, hvordan I løser Jeres arbejdsopgaver i hverdagen. Derfor er det rigtig vigtigt, at du og kollegerne løbende gør mester opmærksom på Jeres resultater. Det kan være opgaver, som kun er blevet løst gennem en ekstraordinær indsats eller ved at videregive positive tilbagemeldinger fra kunder m.m.

SKRIV DE GODE ARGUMENTER NED

Mange af de gode argumenter til forbedring af lønnen og andre ting, som løbende bliver brugt, kan være glemt, når lokalforhandlingerne starter. Derfor kan det være en rigtig god idé at skrive dem ned, så I har en hel liste af argu-

menter klar, når forhandlingerne går i gang.

VÆR AMBITIØS

Du og kollegerne skal ikke regne med, at I lander på det resultat, som I spiller ud med. Det kan derfor være en fordel at stille ambitiøse lønkrav, så der er noget at forhandle om.

Brug både tallene fra forbundets lønstatistik, lønnen fra andre virksomheder i lokalområdet og virksomhedens økonomi til at blive skarpere på jeres forhandlingsudspil. Desuden er blandt andet erfaring, uddannelse, kompetencer, arbejdsopgaver, ansvar, arbejdspladsens beliggenhed og størrelse blandt de faktorer, som kan være med til at afgøre lønnens størrelse.

afgørende

Sådan ligger lønnen

Den gennemsnitlige timeløn for VVS'ere og blikkenslagere på landsplan lå på 184,77 kroner i 2014. Dermed steg lønnen over hele landet med 2,5 procent. Det viser Blik- og Rørarbejderforbundets lønstatistik, der er indsamlet i oktober og november sidste år.

I nedenstående tabel kan du se, hvad svendenes gennemsnitlige timeløn er i de forskellige afdelinger rundt om i landet. I tabellen kan du også se, hvad den gennemsnitlige timeløn var i 2013, og hvor meget den er steget.

Kreds Sjælland-Bornholm

SLAGELSE // AFD. 71

TIMELØN 2014 **182,58 kr.**

TIMELØN 2013 **186,22 kr.**

STIGNING **-2,0 %**

LOLLAND FALSTER // AFD. 74

TIMELØN 2014 **182,47 kr.**

TIMELØN 2013 **178,30 kr.**

STIGNING **2,3 %**

KALUNDBORG // AFD. 83

TIMELØN 2014 **188,00 kr.**

TIMELØN 2013 **183,68 kr.**

STIGNING **2,4 %**

KØGE // AFD. 72

TIMELØN 2014 **185,96 kr.**

TIMELØN 2013 **185,37 kr.**

STIGNING **0,3 %**

HELSINGØR // AFD. 81

TIMELØN 2014 **184,48 kr.**

TIMELØN 2013 **185,57 kr.**

STIGNING **-0,6 %**

ROSKILDE // AFD. 84

TIMELØN 2014 **193,75 kr.**

TIMELØN 2013 **190,33 kr.**

STIGNING **1,8 %**

NÆSTVED // AFD. 73

TIMELØN 2014 **185,89 kr.**

TIMELØN 2013 **180,43 kr.**

STIGNING **3,0 %**

HILLERØD // AFD. 82

TIMELØN 2014 **185,82 kr.**

TIMELØN 2013 **185,88 kr.**

STIGNING **0,0 %**

BORNHOLM // AFD. 91

TIMELØN 2014 **183,42 kr.**

TIMELØN 2013 **178,63 kr.**

STIGNING **2,7 %**

Kreds Nord-Midtjylland

FREDERIKSHAVN // AFD. 11

TIMELØN 2014 **183,77 kr.**

TIMELØN 2013 **178,75 kr.**

STIGNING **2,8 %**

AALBORG // AFD. 13

TIMELØN 2014 **179,64 kr.**

TIMELØN 2013 **177,25 kr.**

STIGNING **1,3 %**

SKIVE // AFD. 22

TIMELØN 2014 **178,46 kr.**

TIMELØN 2013 **172,57 kr.**

STIGNING **3,4 %**

HJØRRING // AFD. 12

TIMELØN 2014 **172,59 kr.**

TIMELØN 2013 **173,26 kr.**

STIGNING **-0,4 %**

NYKØBING MORS // AFD. 14

TIMELØN 2014 **164,93 kr.**

TIMELØN 2013 **162,42 kr.**

STIGNING **1,5 %**

HOLSTEBRO // AFD. 23

TIMELØN 2014 **183,84 kr.**

TIMELØN 2013 **179,83 kr.**

STIGNING **2,2 %**

- hvordan ligger du?

Kreds Sydjylland-Fyn

HORSENS // AFD. 41

TIMELØN 2014 **178,20 kr.**

TIMELØN 2013 **178,41 kr.**

STIGNING **-0,1 %**

VEJLE // AFD. 42

TIMELØN 2014 **172,95 kr.**

TIMELØN 2013 **174,92 kr.**

STIGNING **-1,1 %**

FREDERICIA // AFD. 43

TIMELØN 2014 **177,60 kr.**

TIMELØN 2013 **180,17 kr.**

STIGNING **-1,4 %**

KOLDING // AFD. 44

TIMELØN 2014 **174,92 kr.**

TIMELØN 2013 **172,57 kr.**

STIGNING **1,4 %**

ESBJERG // AFD. 51

TIMELØN 2014 **173,29 kr.**

TIMELØN 2013 **171,08 kr.**

STIGNING **1,3 %**

ÅBENRÅ // AFD. 53

TIMELØN 2014 **171,76 kr.**

TIMELØN 2013 **168,14 kr.**

STIGNING **2,2 %**

SØNDERBORG // AFD. 54

TIMELØN 2014 **180,46 kr.**

TIMELØN 2013 **177,89 kr.**

STIGNING **1,4 %**

ODENSE // AFD. 61

TIMELØN 2014 **175,98 kr.**

TIMELØN 2013 **175,21 kr.**

STIGNING **0,4 %**

SYD VEST FYN // AFD. 62

TIMELØN 2014 **176,69 kr.**

TIMELØN 2013 **171,36 kr.**

STIGNING **3,1 %**

SVENDBORG // AFD. 63

TIMELØN 2014 **178,11 kr.**

TIMELØN 2013 **176,79 kr.**

STIGNING **0,7 %**

Kreds København

KØBENHAVN // AFD. 10

TIMELØN 2014 **193,04 kr.**

TIMELØN 2013 **189,28 kr.**

STIGNING **2,0 %**

VIBORG // AFD. 24

TIMELØN 2014 **195,09 kr.**

TIMELØN 2013 **181,05 kr.**

STIGNING **7,8 %**

HERNING // AFD. 25

TIMELØN 2014 **181,71 kr.**

TIMELØN 2013 **180,32 kr.**

STIGNING **0,8 %**

RANDERS // AFD. 31

TIMELØN 2014 **181,21 kr.**

TIMELØN 2013 **179,09 kr.**

STIGNING **1,2 %**

ÅRHUS // AFD. 32

TIMELØN 2014 **184,00 kr.**

TIMELØN 2013 **181,04 kr.**

STIGNING **1,6 %**

SILKEBORG // AFD. 33

TIMELØN 2014 **180,69 kr.**

TIMELØN 2013 **185,07 kr.**

STIGNING **-2,4 %**

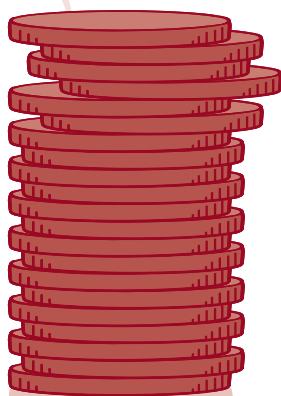
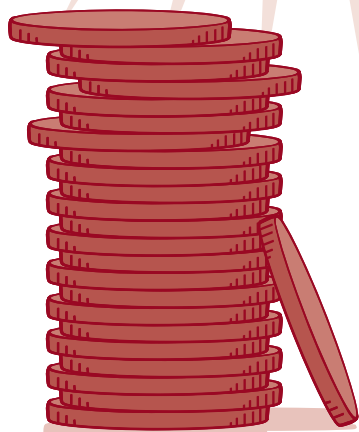
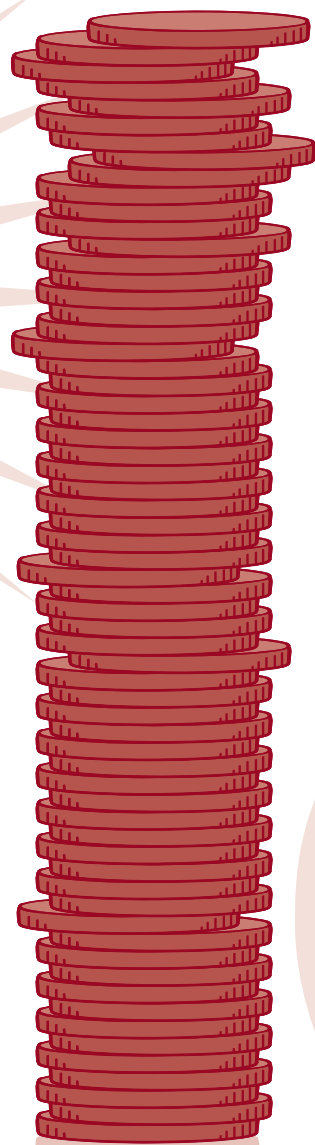
Det skal du have for at

Inflationen forventes i 2015 at blive på 1,3 procent. Det viser en samlet skøn, når vi ser på vurderinger fra Nationalbanken, Finansministeriet, Danske Bank, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og andre økonomiske supervægttere.

1,3%

Det er altså nøgletallet ved de kommende lokale forhandlinger, hvis man skal undgå et fald i reallønnen.

På landsplan var den gennemsnitlige timeløn for en VVS'er og en blikkenslager i 2014 på 184,77 kroner. En VVS'er eller blikkenslager med en tilsvarende løn, skal altså stige mindst med 2,40 kroner i timen, hvis han vil bevare sin købekraft og undgå at få udhulet sin løn.

sikre din realløn i 2015

AKKORDSVENDENE HOLDER LØNNEN

Selv om de timelønnede blikkenslagere og VVS'ere igen oplever fremgang i reallønnen, er det fortsat svendene på akkord, der over de senere år har hentet den største lønfremgang. Det viser en analyse af alle de akkord-regnskaber, som registreres i forbundet.

I perioden fra 2010 til udgangen af 2013 er akkordsvendenes gennemsnitlige timeløn vokset fra

269,87 kroner til 288,51 kroner i timen. Det giver en samlet lønstigning i perioden på 18,64 kroner i timen, hvilket svarer til en procentvis fremgang i lønnen på 6,9 procent.

Normalt kan akkordsvendenes lønfremgang i høj grad tilskrives reguleringen af prislisterne ved overenskomstforhandlingerne. Men da der ved de seneste to overenskomstforhandlinger

ikke blev givet stigninger til prislisterne, som følge af sammenbruddet i forhandlingerne, skyldes fremgangen alene, at svendene er blevet mere effektive ude på pladserne.

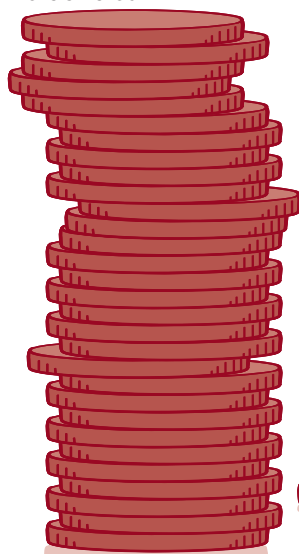
Tallene i de årlige opgørelser viser således, at det opmålte akkordarbejde er en oplagt måde at forbedre lønnen, og dermed sikre, at reallønnen ikke udhules.

LEDIGHEDEN FALDER

Over det seneste år er ledigheden faldet i VVS-branchen.

I oktober 2014 var ledigheden for landets blikkenslagere og VVS'ere faldet til blot 3,6 procent. I samme periode året før var den 4,9 procent, mens den i oktober 2012 var på hele 6,5 procent.

Optimismen er derfor tilbage i branchen, og det forventes derfor, at ledigheden vil ligge stabilt i 2015. Det er værd at huske på ved de lokale forhandlinger.

Inspiration til de lokale

Som tidligere nævnt er det ikke kun lønnen, der kan forhandles ved de lokale forhandlinger.

Over hele landet findes en lang række lokale aftaler, hvor svendene har opnået tillæg og andre goder, der rækker ud over overenskomsten.

Her er et udpluk af de mange goder, som kan bruges til inspiration til dig og dine kollegers forhandlinger.

Der udbetales barns 1. sygedag med gældende timeløn

VVS-FIRMA I HVIDOVRE

Der udbetales fuld løn under sygdom i op til 9 uger for medarbejdere med min. 1 års anciennitet

VVS-FIRMA I AALBORG

Overtidstillæg for lærlinge 100 % af svendebetalingen

VVS-FIRMA I TAASTRUP

Servicesvende får tillæg på 32 kr. pr. time i akkordafsavn

VVS-FIRMA I ROSKILDE

Ved dødsfald i nærmeste familie er der 1 dag fri med løn

VVS-FIRMA NYKØBING MORS

For medarbejdere, der er fyldt 60 år og med min. 2 års anciennitet, tildeles 22 timer frit disponibel hvert kalender år til timeløn uden personligt tillæg

VVS-FIRMA VIBORG

2000 kr. til lærlinge til hjælp til kørekort

VVS-FIRMA I HEDEHUSENE

Overarbejde betales altid med højeste sats

VVS-FIRMA I HOLSTEBRO

forhandlinger

Lærlinge skal have skurpenge og zonepenge på lige fod med svendene

VVS-FIRMA I ÅRHUS

Lærlingeløn – Der udbetales et bonustillæg pr. time på 15 kr. for samtlige produktive timer

VVS-FIRMA I VALBY

3 procent ekstra på pension, SH-betaling og feriepenge.

VVS-FIRMA I ESBJERG

Frugtordning – 2 stk. frugt om dagen til sven- de og lærlinge

VVS-FIRMA I FREDERICIA

Efter endt læretid tilbydes lærlinge min. 3 måneders arbejde

VVS-FIRMA I BRØNDBY

Deltagelse i kurser, som firmaet får refusion for, udbetales med kr. 200 pr. time

VVS-FIRMA I BRØNDBY

KORT RIDSET OP KAN DE LOKALE FORHANDLINGER UDOVER LØN F.EKS. OGSÅ DREJE SIG OM:

- Ekstra procenter til pension
- Højere SH-procent
- Højere ferieprocent
- Indføre lokal mentorordning for lærlinge.
- Mulighed for mere efteruddannelse end 2 uger
- Højere betaling ved deltagelse på efteruddannelse
- Medarbejderlister til tillidsrepræsentant (TR) og arbejdsmiljørepræsentant (AMR)
- Tid til velkomst for TR og AMR iff. nye medarbejdere
- Tid til sikkerhedsinstruktion til nye lærlinge
- Seniorordning med betalte fridage
- Ekstra forhøjelse af betalingen for overarbejde
- Forhøjelse af service-tillægget
- Fritids-ulykkesforsikring til alle
- Fuld løn ved barns sygdom

